

MEKLEMBURGIA-POMORZE PRZEDNIE

+++ Autostrady zostają (na razie) bezpłatne +++ Rosja rozbuduje gazociąg północny +++
Mali pacjenci bez pomocy pediatrów +++ Zagrożona sławistyka +++ Meklemburgia wspiera
dzieci +++ Trudny rok dla rybaków +++ Więcej pieniędzy na kolej +++ Nielegalne
apartamenty +++ Piwo ze Stralsundu wśród najlepszych +++

BRANDENBURGIA/SAKSONIA

+++ Polska opozycja krytykuje umowę policyjną +++ Rodzice chcą lekcji polskiego dla swoich dzieci +
++ Do przedszkola tylko ze szczepieniem? +++ Powrotu kontroli na granicach nie będzie +++ Rząd
obniża granicę wieku dla burmistrzów +++ Polskie puszki trafiają do niemieckich koszy +++ Spreewald
ratuje ogórki +++ Prawa i obowiązki polskich pracowników oraz przedsiębiorców +++ Polsko-
niemieckie nabożeństwo +++

WIADOMOŚCI Z MEKLEMBURGII-POMORZA PRZEDNIEGO

INFRASTRUKTURA

Autostrady zostają (na razie) bezpłatne

Berlin/Schwerin. Niemieckie autostrady pozostaną na razie bezpłatne dla zagranicznych kierowców. Federalny minister transportu Alexander Dobrindt (CSU) przesunął na czas nieokreślony wprowadzenie opłat, które miały zacząć obowiązywać w 2016 roku. Ponieważ opłaty za korzystanie z autostrad miały dotknąć tylko kierowców zagranicznych, Komisja Europejska zapowiedziała wszczęcie postępowania sprawdzającego, czy nie dochodzi w tym przypadku do dyskryminacji. Minister postanowił zatem poczekać na ustalenia Komisji. O niewprowadzanie nowych przepisów od miesięcy apelowały przygraniczne kraje związkowe, obawiając się, że konieczność uiszczania opłat negatywnie wpłynie na zatrudnienie pracowników np. z Polski czy Czech, dojeżdżających do pracy w Niemczech.

O niewprowadzanie nowych przepisów od miesięcy apelowały przygraniczne kraje związkowe, obawiając się, że konieczność uiszczania opłat negatywnie wpłynie na zatrudnienie pracowników np. z Polski czy Czech, dojeżdżających do pracy w Niemczech.

» Fot. Niemieckie autostrady będą na razie dla wszystkich kierowców bezpłatne. Autor: Russavia. Źródło: Wikimedia Commons. Licencja: CC-BY 2.0.

» Ostsee Zeitung, 18.06.2015

» Süddeutsche Zeitung, 18.06.2015

INFRASTRUKTURA

Rosja rozbuduje gazociąg północny

Schwerin. Mimo wcześniejszych zapowiedzi Rosja zamierza jednak rozbudować gazociąg północny, przebiegający po dnie Bałtyku. Celem Moskwy jest ominięcie tranzytu tego surowca przez Ukrainę. W rozbudowie gazociągu wezmą udział także zachodnie firmy, m.in. austriacki OMV, brytyjsko-holenderski Shell oraz niemiecki Eon. Firmy te podpisały w ubiegłym tygodniu w Sankt Petersburgu umowę w sprawie budowy dwóch dodatkowych nitek gazociągu. Ich przepustowość ma wynieść łącznie 55 mld metrów sześciennych gazu, który trafi do Europy Zachodniej. Według planów Moskwy od 2020 roku rosyjski gaz nie będzie płynął już gazociągiem przebiegającym przez Ukrainę. Dokładna data rozpoczęcia rozbudowy nie jest jeszcze znana.

» Ostsee Zeitung, 18.06.2015

SŁUZBA ZDROWIA

Pośrednicy w obrocie nieruchomościami już nie zarobią

Meklemburgia-Pomorze Przednie. Brak lekarzy w Meklemburgii-Pomorzu Przednim staje się coraz bardziej dotkliwy dla pacjentów, także tych najmłodszych. W landzie są bowiem regiony, np. obszar między Greifswaldem, Neubrandenburgiem i Anklamem, gdzie odległość do najbliższego pediatry wynosi nawet 70 km. W przypadku choroby dziecka często możliwa jest więc jedynie wizyta u lekarza pierwszego kontaktu. Już teraz w Meklemburgii-Pomorzu Przednim do lekarza „dla dorosłych” trafia dwa razy więcej małych pacjentów niż w innych częściach Niemiec. W rejonie Pojezierza Meklemburskiego przez internistów, a nie pediatrów, leczonych jest nawet 40 procent dzieci. Przyczyną jest malejąca liczba lekarzy. W przyszłości sytuacja prawdopodobnie jeszcze się pogorszy. Już teraz wśród pediatrów jedna piąta ma powyżej 60 lat i najdalej za kilka lat przejdzie na emeryturę. Absolwenci medycyny jako miejsce życia i pracy chętniej wybierają zaś duże miasta, a nie regiony wiejskie. Jeszcze w czerwcu sprawą dostępności lekarzy pediatrów zająć ma się Ministerstwo ds. Społecznych.

» [Nordkurier, 14.06.2015](#)

EDUKACJA

Zagrożona sławistyka

Greifswald. Polsko-Niemieckie Towarzystwo Pomorza Przedniego apeluje do władz Uniwersytetu w Greifswaldzie oraz Ministerstwa Edukacji o zaniechanie cięć budżetowych, które dotyczyć mają sławistyki. Według informacji towarzystwa władze uczelni dyskutują obecnie nad planami wprowadzenia znacznych oszczędności w kosztach osobowych związanych z prowadzeniem tego kierunku oraz z nauczaniem języków bałtyckich. W przypadku sławistyki (gdzie nauczany jest także język polski) cięcia mają objąć jedną trzecią personelu. „Z naszego punktu widzenia, w dłuższej perspektywie czasowej, polonistyce oraz rusycystyce grozi likwidacja” — czytamy w apelu towarzystwa.

» Petycję w obronie sławistyki można podpisać [tutaj](#).

EDUKACJA

Meklemburgia wspiera dzieci

Greifswald. Pilotażowy projekt „Desk”, którego zadaniem jest rozpoznawanie deficytów rozwojowych u dzieci w wieku przedszkolnym i ich indywidualne wspieranie, będzie realizowany w większej liczbie placówek niż dotychczas. Prowadzone dotąd badania w 141 przedszkolach okazały się takim sukcesem, że rząd chce wprowadzić program „Desk” w dwustu meklemburskich placówkach opiekuńczych. Deficyty dziecięce są określane podczas zabawy w cyrk. Do najczęstszych należą problemy z językiem i koncentracją, a także motoryką. Dla każdego dziecka opracowywany jest następnie indywidualny program wsparcia.

» Nordkurier, 16.06.2015

» Ostsee Zeitung, 16.06.2015

RYBOLÓWSTWO

Trudny rok dla rybaków

Schwerin. Ubiegły rok był wyjątkowo trudny dla meklemburskich rybaków. Uzyskane dochody z połowów ryb były niższe o 15 procent od przeciętnej z ostatnich pięciu lat. Wpływ na to miały m.in. redukcja kwoty połowowej śledzia bałtyckiego aż o 23 procent oraz słabe połowy dorsza przy jednoczesnych niskich cenach zbytu. Z roku na rok zmniejsza się też liczba rybaków — w ubiegłym roku zmalała ona z 276 do 270.

» Ostsee Zeitung, 10.06.2015

INFRASTRUKTURA

Więcej pieniędzy na kolej

Schwerin. 70,6 mln euro otrzyma rocznie Meklemburgia-Pomorze Przednie od rządu Niemiec na remont i utrzymanie infrastruktury kolejowej. Jedną z priorytetowych inwestycji w regionie będzie rozbudowa linii Schwerin–Bad Kleinen. Po zrealizowaniu inwestycji pociągi będą się poruszać po niej z prędkością 160 km/h. Będzie to jedna z najszybszych tras w Meklemburgii.

» Ostsee Zeitung, 17.06.2015

NIERUCHOMOŚCI | TURYSTYKA

Nielegalne apartamenty

Greifswald. Wynajmowanie prywatnych mieszkań turystom jest nielegalne, jeśli zlokalizowane są one na „zwyczajowych obszarach mieszkalnych” — orzekł sąd w Greifswaldzie. Wykorzystywanie mieszkania w takim celu jest niedozwolone i nie ma od tego odstępstwa — uzasadnia sąd. Miejscowości nadmorskie od lat zakazują wynajmowania mieszkań urlopowiczom. Przyczyną są skargi sąsiadów narzekających na hałas i nieporządek. Przewodniczący frakcji Zielonych w meklemburskim landtagu Jürgen Suhr obawia się, że orzeczenie sądu pogorszy i tak trudną już sytuację ekonomiczną wakacyjnych kurortów. Rozwiązaniem

sytuacji byłaby zmiana planów zagospodarowania przestrzennego, dopuszczająca możliwość wynajmu mieszkań wczasowiczom.

» Nordkurier, 11.06.2015

GOSPODARKA

Piwo ze Stralsundu wśród najlepszych

Stralsund. Browar Störtebeker ze Stralsundu został uznany za jeden z najlepszych w Niemczech i otrzymał tzw. Federalną Nagrodę Honorową. Wyróżnienie to przyznawane jest m.in. za wysoką jakość produkcji. W konkursie Federalnego Ministerstwa Żywności i Rolnictwa startowało w tym roku 160 browarów z całego Niemiec. Zgłoszone produkty musiały przejść m.in. szczegółowe testy laboratoryjne.

» Ostsee Zeitung, 16.06.2015

WIADOMOŚCI Z BRANDENBURGII I SAKSONII

POLITYKA

Polska opozycja krytykuje niemiecką umowę policyjną

Brandenburgia/Warszawa. „Krótco przed wejściem w życie polsko-niemieckiej umowy policyjnej dokument wywołuje w Polsce krytykę” — pisze gazeta „Märkische Oderzeitung” i przytacza słowa Jarosława Zielińskiego, polityka Prawa i Sprawiedliwości, wiceprzewodniczącego sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Zdaniem prawnika polityka umowa idzie zbyt daleko, ponieważ „umożliwia niemieckim służbom niekontrolowane

działanie na polskim terytorium”. O tym, że takie same uprawnienia zyskają polscy policjanci w Niemczech, Zieliński nie wspomina. Umowę krytykuje także poseł SLD Stanisław Wziątek. Gazeta przytacza słowa Agnieszki Łady z warszawskiego Instytutu Spraw Publicznych, która już kilka miesięcy temu ostrzegła, że po zmianie rządu w Polsce umowa policyjna może nie wejść w życie. Dziennikarz MOZ Dietrich Schröder wskazuje zaś w swoim komentarzu na widoczną już po wyborach prezydenckich „zmianę nastrojów” w polskiej polityce. Długo oczekiwana polsko-niemiecka umowa policyjna ma wejść w życie 9 lipca tego roku. Jej zadaniem jest m.in. określenie zasad, na jakich mogą odbywać się interwencje niemieckiej lub polskiej policji w sąsiednim kraju. Ma to służyć lepszemu zwalczaniu przestępczości, która zwłaszcza w regionie przygranicznym jest szczególnie wysoka.

» Fot. Podpisanie polsko-niemieckiej umowy policyjnej uznano za sukces w stosunkach obu krajów. Polska opozycja jednak krytykuje niektóre jej zapisy. Fot. M. Stefanek.

» Märkische Oderzeitung, 10.06.2015

» Komentarz MOZ, 11.06.2015

EDUKACJA

Rodzice chcą lekcji polskiego dla swoich dzieci

Frankfurt nad Odrą. Frankfurcko-Słubickie Centrum Kooperacyjne zapytało rodziców niemieckich przedszkolaków, czy życzą sobie, aby ich dziecko uczyło się w szkole — oprócz języka angielskiego — także języka polskiego. 39 procent pytanych odpowiedziało twierdząco. 33,7 procent rodziców zakreśliło odpowiedź „może”, a 26,3 procent było przeciwnych. Szkoły we Frankfurcie nad Odrą, które chcą, by w ich programie znalazły się lekcje polskiego, powinny zgłosić się w tej sprawie do Centrum do końca roku szkolnego. Otrzymają wówczas wsparcie ze strony biura. We Frankfurcie języka polskiego uczy się obecnie 9 procent uczniów. Dla porównania w Słubicach 70 procent dzieci i młodzieży szkolnej uczęszcza na lekcje niemieckiego. Centrum kooperacyjne zamierza połączyć wysiłki szkół zainteresowanych nauczaniem polskiego i złożyć wspólny wniosek o dofinansowanie lekcji ze środków unijnych. Projekt ma wystartować najpóźniej w roku szkolnym 2016/17.

» Märkische Oderzeitung, 08.06.2015

ZDROWIE

Do przedszkola tylko ze szczepieniem?

Berlin. Partie koalicyjne CDU i SPD pracują nad nową ustawą, która ma zapewnić dzieciom i dorosłym w Niemczech lepszą ochronę przed chorobami zakaźnymi. Ścisłemu uregulowaniu ma podlegać m.in. kwestia szczepień ochronnych. Projekt ustawy przewiduje, że rodzice zapisujący dziecko do przedszkola lub żłobka będą musieli przedstawić zaświadczenie o odbyciu przez dziecko wymaganych szczepień. Za brak takiego dokumentu grozić mają kary. W przypadku osób dorosłych zatrudnionych w służbie zdrowia, pracodawca zobowiązany będzie sprawdzić, czy posiadają one wymagane szczepienia. Osoby, które ich nie będą miały, zostaną odsunięte od pracy w warunkach szczególnych. Przyczyną zajęcia się tematem szczepień przez niemiecki rząd był wybuch epidemii odry. W samym Berlinie zachorowało od października ubiegłego roku ponad tysiąc osób, a jedno dziecko zmarło. W Niemczech od lat gwałtownie rośnie liczba rodziców, którzy nie szczepią swoich pociech przeciwko chorobom zakaźnym. Wsparcie dla pomysłu parlamentarzystów wyrazili już m.in. politycy z Meklemburgii-Pomorza Przedniego.

» Lausitzer Rundschau, 14.06.2015

» Ostsee Zeitung, 19.06.2015

POLITYKA | BEZPIECZEŃSTWO

Powrotu kontroli na granicach nie będzie

Drezno. Rząd federalny nie zgodził się na przywrócenie kontroli na przejściach granicznych. Wnioskowało o to kilka krajów związkowych, w tym Saksonia. Rzecznik rządu Angeli Merkel Steffen Seibert podkreślił, że „nie będzie żadnej zmiany w kodeksie granicznym strefy Schengen”. Dyskusja o przywróceniu kontroli na niemieckich przejściach granicznych wróciła przy okazji szczytu grupy G7, odbywającego się w bawarskim Elmau. Niemiecka policja zobowiązana była od 26 maja do 15 czerwca do prowadzenia wzmocnionych

kontroli wjeżdżających osób. W okresie tym zatrzymano na granicach kilka tysięcy nielegalnych imigrantów. W graniczących z Polską i Czechami landach poparcie dla przywrócenia kontroli granicznych jest szczególnie wysokie. Ma to związek z przestępczością w rejonie pogranicza.

» Lausitzer Rundschau, 15.06.2015

POLITYKA

Rząd obniża granicę wieku dla burmistrzów

Poczdám. Rząd Brandenburgii zamierza obniżyć granicę wieku dla osób ubiegających się o fotel burmistrza lub starosty. Do sprawowania tych stanowisk wystarczy mieć ukończone 18 lat (obecnie 25). Wydłużony zostanie też wiek, do którego burmistrzowie lub starości będą mogli wykonywać swoje obowiązki. Obecnie o ośmioletnią kadencję ubiegać się mogą osoby, które ukończyły maksymalnie 62 lata, a po zmianach będzie to 70 lat. Argumentem rządu za nowelizacją ustawy są zmiany demograficzne zachodzące w społeczeństwie — rosnąca długość życia oraz szybsze osiąganie dojrzałości przez młodzież.

» Lausitzer Rundschau, 16.06.2015

OCHRONA ŚRODOWISKA

Polskie puszkę trafiają do niemieckich koszy

Görlitz. W Polsce na napoje w puszkach nie obowiązuje kaucja zwrotna. Inaczej jest w Niemczech — tu za każdą puszkę doliczane jest 25 eurocentów. Do koszy na śmieci w Görlitz trafia jednak coraz więcej puszek z Polski, przywożonych tu np. ze Zgorzelca. Nie można poddać ich recyklingowi, ponieważ część kosztów za to ponoszą niemieccy producenci napojów. Za utylizację polskich puszek nie chcą płacić, a przedsiębiorcy ze wschodniej strony Nysy nie mają takiego obowiązku. Podobnie sprawa ma się w przypadku puszek po napojach produkcji czeskiej. W rezultacie polskie i czeskie puszkę trafiają w Niemczech do koszy na odpady nie nadające się do ponownego przetworzenia.

» Sächsische Zeitung, 15.06.2015

GOSPODARKA

Spreewald ratuje ogórki

Märkische Heide. Producenci słynnych spreewaldzkich ogórków, uznanych przez Unię Europejską za produkt regionalny, przeżywają ciężkie czasy. Konkurencyjny towar m.in. z Turcji, Rumunii oraz Polski wypiera warzywo ze Spreewaldu. Na nieopłacalność produkcji wpływ miało też wprowadzenie płacy minimalnej w wysokości 8,50 euro za godzinę. Niektórzy producenci starają się ratować swój biznes i przestawiają się na uprawę rzadkich gatunków ogórków oraz próbują sprzedawać swój towar na małych stoiskach w turystycznych miejscowościach Spreewaldu. Przynosi to

większe zyski niż sprzedaż w dużych supermarketach. Co roku w tym regionie zbieranych jest ok. 40 tys. ton ogórków. Przy zbiorach pracuje ok. 3200 osób.

» Fot. Ogórki to regionalny produkt ze Spreewaldu, przyciągający smakoszy i turystów. W regionie istnieje m.in. Ogórkowy Szlak Rowerowy. Autor: Magnus Manske. Źródło: Wikimedia Commons. Licencja: CC-BY-SA 3.0.

» [Lausitzer Rundschau, 15.06.2015](#)

SZKOLENIE | ZAPOWIEDŹ

Prawa i obowiązki polskich pracowników oraz przedsiębiorców

Poczdám. Jakie prawa i obowiązki mają polscy pracownicy w Niemczech oraz przedsiębiorcy prowadzący tu swoje firmy? Odpowiedź na te pytania będzie można uzyskać podczas szkolenia, które odbędzie się 27 czerwca w Poczdamie, w godzinach od 10 do 16. Szczegółowe zagadnienia poruszane podczas spotkania będą dotyczyły m.in. prawa do urlopu, pomocy przy wypadkach, wsparcia przy zakładaniu firmy, zasiłku na dziecko oraz zasiłku dla bezrobotnych. Szkolenie w języku polskim organizuje Polska Rada Społeczna wraz ze Stowarzyszeniem Polsko-Niemieckim „Sąsiedzi”. Uczestnictwo w nim jest bezpłatne. Zainteresowani proszeni są o zgłoszenie się do 20 czerwca na adres: malgorzata.pyrgiel-sijbrandij@gdpn-sasiedzi.org

ZAPOWIEDŹ

Polsko-niemieckie nabożeństwo

Brandenburg nad Hawelą. W dzień świętego Jana, 24 czerwca, Polsko-Niemiecka Ekumeniczna Grupa Pielgrzymkowa z Magdeburga spotka się na uroczystym nabożeństwie w katedrze w Brandenburgu nad Hawelą. Homilię wygłosi gościnnie kardynał Henryk Muszyński z Gniezna, nawiązując w niej do przyszłorocznego 1050-lecia chrztu Polski oraz przypadającego w 2017 roku 500-lecia reformacji. Uroczystość rozpocznie się o godzinie 12, a swój udział w niej zapowiedzieli m.in. premier Brandenburgii Dietmar Woidke, wicemarszałek Sejmu Eugeniusz Grzeszczak oraz ambasador Polski w Berlinie Jerzy Margański.

» www.dom-brandenburg.de

Wydawcy:

Polsko-Niemieckie
Towarzystwo Brandenburgii
Charlottenstr. 31
14467 Potsdam
www.dpg-brandenburg.de

Transodra e.V.
Polsko-Niemiecki
Klub Dziennikarzy
www.transodra-online.net

Współpraca

Stowarzyszenie
Terra Incognita

Sponsorzy:

Fundacja Współpracy
Polsko-Niemieckiej

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

Województwo Zachodniopomorskie

Drodzy Czytelnicy, prosimy o wsparcie naszego Przeglądu Prasy. Finansowanie projektu ze źródeł zewnętrznych jest możliwe tylko przez określony czas. Chcemy wydawać Przegląd Prasy także po upływie okresu finansowania. Nie da się jednak tego zrobić bez Państwa pomocy.

Jak nas wesprzeć: http://www.dpg-brandenburg.de/pl/o_nas/jak-nas-wesprzec

Nasi prenumeratorzy i darczyńcy:

Verein zur Förderung des Stromgebiets Oder/Havel e.V.

Thomas Nord, poseł Bundestagu, Die Linke

Dr. Ulrike Liedtke, posłanka Parlamentu Brandenburgii

Mike Bischoff, poseł Parlamentu Brandenburgii

Kerstin Kircheis, poseł Parlamentu Brandenburgii

Stowarzyszenie Latücht Film & Medien e.V. / Festival dokumentART

Katrin Lechler, dziennikarka

Annalena Baerbock, posłanka Bundestagu, Bündnis 90/Die Grünen

Magda Abraham-Diefenbach i Matthias Diefenbach, Frankfurt nad Odrą

pastor Dr Elisabeth Rosenfeld, Guben

IHK Ostbrandenburg

Andreas Meincke, Tantow

Matthias Diekhoff, Wahlendow

Burmistrz Berlina, Kancelaria Senatu, Johanna Eisenberg (abonament)

Miasto Schwedt nad Odrą (abonament)

Urząd Döbbern Land (abonament)

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Brandenburgii

J.Kuschel - Interessengemeinschaft Frauen und Familie Prenzlau e.V.

Kunst-Kabinett Usedom - Galerie in Benz

Christa Greuling, Landsberg/Warthe - Stiftung Brandenburg

Brandenburskie Ministerstwo ds. Gospodarki i Spraw Europejskich

Niels Gatzke, Regionalzentrum für demokratische Kultur Vorpommern-Greifswald der RAA Mecklenburg-Vorpommern (abonament)

Kommunalgemeinschaft Pomerania e.V. (abonament)

Brigitte von Ungern-Sternberg (abonament)

Rolf Weißgerber, Kulturhaus Kino Brüssow (abonament)

Kai Weber, Büro Klara Geywitz (Mitglied der Stadtverordnetenversammlung der Landeshauptstadt Potsdam) (abonament)

Unternehmervereinigung Uckermark e.V., Präsident Siegmund Bäsler (abonament)

Alexander Knapczyk, IHK Cottbus (abonament)

Günther Jikeli, Kreistagsabgeordneter Vorpommern-Greifswald (abonament)

Joachim Hildebrandt (abonament)

Prof. Sebastian Kinder, Lehrstuhl für Wirtschaftsgeographie, Universität Tübingen (abonament)

Tobias Lenel, Oderläufe e.V. (abonament), <http://www.oder-kanal.de/>

Deutsches Polen-Institut Darmstadt (abonament), <http://www.deutsches-polen-institut.de/newsletter/>

Bundesinstitut für Bau-, Stadt- und Raumforschung im Bundesamt für Bauwesen und Raumordnung (abonament)

Andreas Oppermann, rbb, Studio Frankfurt (Oder) (abonament)

Birgit Steinfeld, NDR Hörfunk Neubrandenburg (abonament)

Uwe Michael Neumann (abonament)

Arne Neumann (darowizna miesięczna)

Prof. Beata Halicka, UAM Poznań, Polsko-Niemiecki Instytut Badawczy Collegium Polonicum, Słubice (abonament)

Hans-Gerd Warmann (abonament)

Lisaweta von Zitzewitz, Stiftung Europäische Akademie Külz-Kulice (darowizna)

Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion "Sprewa-Nysa-Bóbr" (abonament)

Gottfried Hain, Guben (darowizna miesięczna)

Urząd Miasta Gorzów (abonament)

Amt Gartz, Amtsdirektor Frank Gotzmann (abonament)